

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 17.2.2004
KOM(2004) 111 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Mod et globalt partnerskab i informationssamfundet:
Opfølgning på verdenstopmødet
om informationssamfundet (WSIS) i Genève**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Mod et globalt partnerskab i informationssamfundet:
Opfølgning af verdenstopmødet
om informationssamfundet (WSIS) i Genève**

(EØS-relevant tekst)

1. INDLEDNING

Den første fase af verdenstopmødet om informationssamfundet (World Summit on Information Society - WSIS) blev afholdt i Genève fra den 10. til den 12. december 2003. Der var ca. 11.000 deltagere fra over 150 lande, organisationer, civilsamfundet og den private sektor. Den anden del af topmødet finder sted i Tunis fra den 16. til den 18. november 2005. I en meddelelse om verdenstopmødet påtog Kommissionen sig i maj 2003 at aflægge rapport om resultaterne af topmødet i Genève.¹

Nærværende meddelelse indeholder en vurdering af de vigtigste resultater af topmødet, skitserer EU's prioriteringer og foreslår hvordan EU's bidrag til den anden fase af topmødet bør organiseres. Ved at behandle aspekter knyttet til procedurer i god tid, inkluderet koordineringen med Medlemslandene, kan ECog EU fortsat fungere som drivkræfter i processen, således som under den første del af topmødet, der blev afholdt i Genève.

2. VURDERING AF TOPMØDET I GENÈVE

Den 12. december 2003 vedtog topmødet en principerklæring og en handlingsplan. Disse dokumenter udgør, for alle medlemmer af De Forenede Nationer, et grundlag for "en fælles vision og forståelse af informationssamfundet"². Indholdsmæssigt afspejler begge dokumenter en række principper, der ligger tæt op ad EU's strategi for et "informationssamfund for alle". Der er dog stadig mange udestående opgaver, især hvad angår den "strategiske handlingsplan for en samordnet udvikling mod realisering af denne vision".³

Som det fremgik på koordineringsmødet mellem EU-ministrene den 11. december 2003 i Genève, var resultat af Genève-topmødet alt i alt positivt. Dette er værd at bemærke i betragtning af vanskelighederne i forberedelsesprocessen og navnlig i den sidste fase af forhandlingerne, hvor der var uafklarede spørgsmål lige indtil dagen før topmødet. Dertil kommer, at topmødet var en sejr for den multilaterale fremgangsmåde, som EU har gjort sig til talsmand for. For EU's vedkommende kan resultaterne af topmødet sammenfattes således:

¹ Mod et globalt partnerskab i informationssamfundet: EU's holdninger i forbindelse med De Forenede Nationers verdenstopmøde om informationssamfundet (WSIS), KOM(2003) 271 endelig, 19.5.2003

² Resolution 56/183 om verdenstopmødet om informationssamfundet, vedtaget af FN's Generalforsamling i januar 2002.

³ Resolution 56/183 om verdenstopmødet om informationssamfundet, vedtaget af FN's Generalforsamling i januar 2002.

- Topmødet var det første globale møde om informationsfundet, og den principerklæring og den handlingsplan der blev vedtaget, danner grundlag for en strategi for informationsfundet der er fælles for alle medlemmer af FN.
- Dette er et skridt på vejen mod det mål om en 'reguleret globalisering' som EU forfølger i Verdenshandelsorganisationen og andre relevante globale fora.
- De vedtagne tekster er solidt forankret i eksisterende internationale menneskerettighedsbestemmelser, med en klar bekræftelse af centrale menneskerettighedsprincipper, og da specielt menings- og ytringsfrihed samt pressefrihed.
- Civilsamfundets og den private sektor deltog aktivt også i selve topmødet, og oprettelsen af et kontor for civilsamfundet ("Bureau of the Civil Society") som led i processen er en velkommen udvikling i FN-systemet, om end vilkårene for civilsamfundets deltagelse stadig må forbedres.

2.1. Principerklæringen

Principerklæringen afspejler de væsentlige fremskridt, der blev gjort på topmødet på flere vigtige områder. Dette gælder især afsnittene om menneskerettigheder og om adgang til information og medier, men også den vigtige omstændighed, at alle berørte parter var involveret i forberedelserne og selve topmødet. Princippet om solidaritet i kampen mod IT-kløften ble anerkendt, og det samme gælder informations- og kommunikationsteknologiens potentiale som et redskab i udviklingspolitikken, navnlig som et bidrag til at nå FN's millenniummål.

For EU er det positivt resultat, at der lægges vægt på en række grundlæggende principper, dvs. fri adgang til information, mediernes rolle, bevarelse og fremme af kulturel mangfoldighed og begrebet god samfundsforvaltning. Desuden anerkendes med rette, at lov- og reguleringsrammer spiller en afgørende rolle når det gælder at skabe konkurrencefremmende vilkår, og det slås fast at det er vigtigt at beskytte intellektuel ejendomsret samt at udforme e-strategier på alle relevante niveauer.

Hvad angår finansiering, afspejler teksten på en balanceret måde de forskellige holdninger der kom til udtryk under forhandlingerne. Man nåede til enighed om at evaluere de eksisterende finansieringsmekanismer, og samtidig undersøge gennem et studium om det er hensigtsmæssigt at oprette en "IT-solidaritetsfond" ("Digital Solidarity Fund"). En taskforce under FN's generalsekretær vil tage fat på denne opgave i 2004.

Topmødet vedtog at iværksætte en åben reflektionsproces under FN's generalsekretær som en mekanisme for fuld og aktiv deltagelse fra regeringer, den private sektor og civilsamfundet med det formål at udarbejde forslag om forvaltningen af internettet inden 2005. Denne arbejdsgruppe skal udarbejde en definition af internetforvaltning, påpege forvaltningspolitiske spørgsmål af relevans for forvaltningen af internettet og aflægge rapport til topmødet i Tunis.

2.2. Handlingsplanen

Handlingsplanen afspejler principperne i erklæringen. Den udgør en fælles referenceramme for alle berørte parter og navnlig de vigtigste aktører inden for internationalt økonomisk samarbejde og udviklingshjælp. Gennemførelsen af handlingsplanen bliver den største udfordring i den anden fase af topmødet.

Inddragelsen af interessenter, civilsamfundet og den private sektor bidrog til Genève-topmødets succes og vil få endnu større betydning når handlingsplanen skal gennemføres. Topmødet må derfor også se på hvordan man kan styrke civilsamfundets og den private sektors rolle, samtidig med at regeringernes rolle som politiske beslutningstagere understreges.

EU har hele tiden talt for at handlingsplanen skulle koncentreres om et begrænset antal indsatsområder inden for e-læring, e-sundhed, e-forvaltning og e-business. Disse indsatsområder er afspejlet i handlingsplanen, og det er nu vigtigt at hensigterne omsættes i handling med klart afgrænsede mål, tidsplaner og afsatte ressourcer.

3. VEJEN FREM FOR EU

I forbindelse med opfølgningen af Genève-topmødet bør EC's og EU's bekymring over menneskerettighedernes vilkår i Tunesien, hvor den anden fase af topmødet finder sted, komme til udtryk. Dette spørgsmål er blevet drøftet i Europa-Parlamentet ved flere lejligheder, og EU må være forberedt på at skride ind for at undgå en uacceptabel situation i tilfælde af, at der ikke sker tilfredsstillende fremskridt på dette område i Tunis i forberedelsesfasen op til topmødet.

Hvad angår konkrete tiltag som følge af Genève-topmødet, må de sættes ind på to niveauer:

- På grundlag af principperne i erklæringen, kan EU's politikker justeres hvor det er rimeligt, med det formål at yde et effektivt bidrag til handlingsplanen.
- EU og EC må fastlægge, hvordan de vil bidrage til forberedelsesprocessen inden topmødet i Tunis, og hvordan de vil deltage i og bidrage til arbejdsgruppen om forvaltning af internettet og taskforcen om finansiering under FN's generalsekretær.

Derudover er der visse udestående spørgsmål der skal løses, bl.a. udpegelse af en præsident for komiteen der skal forberede Tunis-fasen, og sammensætningen af det nye kontor for civilsamfundet. Det må også afklares, hvilken rolle Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU) og andre FN-organer der er involveret i topmødet, skal spille.

3.1. Genève-forpligtelsernes følger for gældende politik

Genève-forpligtelserne har følger for politikken for informationssamfundet og for politikker med tilknytning til informationssamfundet, særlig vedrørende eksterne forbindelser, handel, økonomisk samarbejde, social- og beskæftigelsespolitik, udviklingshjælp samt forsknings- og udviklingsprogrammer. De tiltag, som forpligtelserne indebærer, vedrører både eksisterende mekanismer og visse nye initiativer.

Der bør indledes nye dialoger og nyt samarbejde, og eksisterende dialoger og samarbejde bør styrkes, f.eks. om e-strategier og inden for EU's særlige indsatsområder, især e-forvaltning, e-sundhed, e-læring og e-business samt e-beskæftigelse og e-integration. I den forbindelse skal der tages hensyn til princippet om, at mænd og kvinder skal deltage på lige fod i informationssamfundet, som et horisontalt aspekt i alle politikker og initiativer. Desuden kunne man forestille sig initiativer inden for internationalt samarbejde om informationssamfundsteknologier (IST) og udvikling af internationale forsknings- og uddannelsesnet. I denne henseende er det også vigtigt at undersøge nye måder at mobilisere eksisterende mekanismer og programmer på, herunder muligheden for offentlig-private

partnerskaber. EU vil også se på konsekvenserne af det første ”byernes topmøde”, der blev afholdt i Lyon den 4. – 5. december 2003, hvad angår de lokale myndigheders rolle i informations-samfundet.

Der må lægges særlig vægt på anmodningen fra de mindst udviklede lande om at oprette en IT-solidaritetsfond. Synergieffekter mellem eksisterende donorer bør forbedres, og det bør sikres, at informations- og kommunikationsteknologi bliver et led i det økonomiske samarbejde og i udviklingshjælp. EU bør også deltage aktivt i FN’s taskforce om finansiering. Undertegnelsen af EU’s og AVS-landenes fælles holdning vedrørende informations-samfundet i udviklingssammenhæng er et positivt signal til vores partnerlande, der vil blive fulgt op i vores udviklingsprogrammer i forbindelse med topmødet.

Informationssamfundet bliver et kapitel i EU’s forbindelser med FN-systemet. Kommissionen vil udarbejde yderligere forslag til, hvordan der tages hensyn til resultaterne af Genève-erklæringen og handlingsplanen i EU’s politikker og programmer og fremlægge dem i en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet i løbet af 2004.

3.2. Forberedelserne op til Tunis-topmødet

Den anden fase af topmødet bliver en udfordring både politisk og logistisk set: den bliver mere teknisk og kommer hovedsagelig til at vedrøre specifikke spørgsmål om informations-samfundet. Forberedelsesprocessen bør afspejle denne drejning. Sammenhængende bidrag fra EU vil atter kunne få en positiv indflydelse på resultatet af topmødet. Det er navnlig vigtigt, at man i god tid tilkendegiver EU’s ønske om en mere effektiv forberedelsesproces.

Hovedmålet for denne proces bør være at udfylde handlingsplanen med konkret indhold i form af programmer og tiltag. Samtlige forberedende komitemøder, hvoraf det første afholdes i april 2004, bør baseres på en dagsorden der er koncentreret om et begrænset antal specifikke emner.

3.2.1. EU-koordinering

Den første fase af topmødet gjorde det klart hvor vigtigt det er at EU indtager en fælles holdning. Den fælles holdning viste sig at være en af hovedfaktorerne bag EU’s centrale rolle i forhandlingerne før Genève-topmødet.

I starten af forberedelserne til Genève-topmødet fandt koordineringen sted gennem Rådet (telekommunikationsministrene), der blev informeret om udviklingen med jævne mellemrum og på basis af en meddelelse fra Kommissionen⁴ vedtog konklusioner på mødet i juni 2003⁵. I slutningen af Genève-fasen fandt koordineringen sted i Genève for at gøre det muligt at reagere hurtigt på forberedelserne ”på stedet” under de afsluttende forhandlinger.

Hvad angår forberedelserne til Tunis-topmødet, vedrører de fleste spørgsmål direkte politikken for informations-samfundet. Man vil også kunne drage nytte af bidrag fra eksisterende formelle og uformelle arbejdsgrupper med deltagelse fra medlemsstaterne, navnlig fra eEurope-styringsudvalget. Visse tværgående spørgsmål, såsom menneskerettigheder og finansiering, må ses i sammenhæng med udviklingspolitik og

⁴ Mod et globalt partnerskab i informations-samfundet: EU’s holdninger i forbindelse med De Forenede Nationers verdenstopmøde om informations-samfundet (WSIS), KOM(2003) 271 endelig, 19.5.2003

⁵ Konklusioner fra rådsmødet om telekommunikation, dok. 9776/03, 5.6.2003

eksterne forbindelser. EU's deltagelse i forberedelserne til Tunis-topmødet vil foregå i Genève og New York, i overensstemmelse med FN's beslutning om hvor forberedelserne skal finde sted.

3.2.2. Forvaltning af internettet

Kommissionen vil i nært samarbejde med medlemsstaterne undersøge hvordan man kan bidrage på den mest effektive måde til den proces vedrørende forvaltning af Internettet som topmødet har iværksat. Det er Kommissionens hensigt at nedsætte en EU-gruppe på højt plan⁶ som et nøgleredskab til at bistå Kommissionen i forberedelsen af EU's holdning.

EU mener fortsat, at der er behov for en åben FN-arbejdsgruppe med deltagelse fra civilsamfundet og den private sektor. Der er dog samtidig brug for en effektiv mekanisme til at forberede drøftelser om konkrete spørgsmål.

3.2.3. Finansiering

Bemærkningerne om gruppen vedrørende internetforvaltning gælder også i vid udstrækning for gruppen vedrørende finansiering: det er vigtigt at have en mekanisme til at styre drøftelserne. Derudover vil EF muligvis finde det hensigtsmæssigt at bidrage helt konkret til og finansiere en del af den planlagte undersøgelse af de eksisterende mekanismer samt effektivitets- og gennemførlighedsaspekterne af en IT-solidaritetsfond. Desuden kunne medlemsstaternes ekspertgruppe vedrørende udvikling, som Kommissionen er formand for, forberede EU's holdning til finansieringsspørgsmål på det tekniske plan.

4. KONKLUSION

EU har ydet et vigtigt bidrag til den første fase af topmødet om informationssamfundet i Genève og bør nu forsøge at udnytte den fremdrift der er skabt, både i sine bidrag til den anden fase af topmødet og i sine mål for gennemførelsen og opfølgningen af den handlingsplan, der blev vedtaget i Genève.

Den videre fremgangsmåde der foreslås i denne meddelelse, skal gøre det muligt at følge konkret og effektivt op centrale spørgsmål for topmødet. Som led i forberedelserne til topmødet i Tunis vil der senere blive udarbejdet konkrete EU-bidrag til topmødet.

⁶ Kommissionen har tidligere nedsat lignende grupper indenfor områder som radiofrekvenser og sikkerhed.